

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 69. ANULU XVIII.

Sabiu, in 30 Augustu (11 Sept.) 1870.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. t. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adreseate catre expeditura. Pretulu pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe unu 12 po 1/2, anu. 6 fl. v. a. Inseratoile se platescu pentru intia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Evenimente politice.

Evenimentele se urmédia astadi cu o repeditiune asiá de mare, incátu si urmarirea lor este cu anevioia. Ahea am vedutu caderea imperialismului francesu la Sedan, renascerea republicei in Francia si ieta ca audimu de prochiamaarea republicei in Spania si de intempnarea republicei in Itali'a cu entusiasmu. Scirile dela Florentia inca nu sunt in stare de a ne spune, ca republica in Itali'a este unu faptu implinitu, ne spunu insa, ca cele intemplate in Parisu au avutu o iniriurinta atátu de mare, incátu siedintiele ministeriului din Florentia, cu regele in frunte, pentru unu tempu mai nici nóptea nu fusera intrerupte. Diuaristic'a italiana salta de bucuria si cánta imnuri republicane. Chiaru si purtarea diuaristicii are influentia asupra organelor guvernului.

Guvernulu italianu se silesce a-si mántui esistintia sea prin o intreprinde o nationale, prin ocuparea Romei. O depesia dela 6 Septembrie spune, ca generalulu Cadorna a intratu in statulu papei. Entusiasmu in tote pártile. Itali'a intréga serbéza evenimentulu acest'a. Militi'a papale, carea padia fruntarile, se retrage in cea mai mare graba spre Rom'a. Generalulu Ferrero comandéza avangard'a.

Cadorna a facutu dispositiuni, pre apa si pre uscatu, ca pap'a sa nu póta fugi din Itali'a. Nai italianesei crucescu diaintea Civita-Vechiei.

Ca sa ne intórceamu la cele ce privescu pro Francia, pregatirile de aperiare se urméza neincetatu, o scire mai recenta asigura, ca proviantarea Parisului este completa. 2 milioane de ómeni potu trai asiediatu 2 luni de díle.

O ordinatiune a prefectului de politia si introduce unu corpu nou de paditori ai pácei. „Journal officiel“ publica o epistola a ambasadorului americanu Washburn, in carea declara, ca e insárcinatu a recunósce regimulu francesu loru si alu felicitá in numele regimului si poporului Americi de nordu, cari au intielesu cu bucuria entusiastica prochiamaarea republicei.

Cronic'a resbelului.

In 4 Sept. ne aduse telegrafulu scirea, despre o nefericire grea, care a lovit natiunea francesa: „armat'a lui Mac-Mahon a depusu naintea inamicului armele“

Acést'a este finea unei tragedie sángeróse. Nimenea nu credea, ca se va decide asiá repede, asiá durabilu.

Diu'a del'a Sedan va fi in istoria Germaniei o dí de bucuria, o dí de intristare in Francia.

Imperatoarele prisionieru! Istori'a Franciei ne spune mai multe esemple despre domnitori prisionieri. Regele Franciscu I a trebuit sa dea sabi'a sea imperatului Carolu V; Napoleonu I a fostu silitu a se tradá neconditiunatu Angliei. Alu treilea in colegiulu acestor'a este Napoleonu III.; Napoleonu III nu s'a prinsu inse cá Franciscu I, cu sabi'a in mána, nu cá soldatu, ci cá omu privatu, care numai are a dice nimic'a. Ce deosebire intre Villafranca si Sedan!

Beliducele vulneratu! Mac-Mahon a trebuit ca s'a luptatu cá unu leu, pána s'a tradatu. Nemtii se paru a se fi apropiatu de elu cu fortuna si alu fi apucatu in cea mai teribila stremtóre. Planulu seu a fostu aventurosus si audece. Cándu i-aru fi succesu, lumea intréga l'aru fi admiratu, francesii l'aru fi indieitu. Planulu nu se potea inse efectul indata ce prussii prin spionagiulu lor celu admirabilu au datu de urm'a armatei francese s'au carii trasu intracolo si au atacatu pre inamicu cu potere conversitóre.

Armat'a batuta! Acést'a e pentru francesi

cea mai mai mare amaretiune, cea mai mare inspaimatare. Armat'a intréga dela Chalons, ultimulu spriginu alu Franciei, e daramata; inchisa intr'o forteretia, ce nu se potea tienea, a trebuit sa capituleze. Capitulare! Ce durere cuprinde acestu cuventu pentru inim'a unui soldatu bravu si luptaciosu. A capitola o armat'a intréga, de 100,000 insi, e cea mai infricosiata nefericire, ce a potutu lovi Francia.

Urmárele dílei de 2 Septemvre nu voru intardiá. Evenimentele voru erumpe in forma de catastrofa. Franciei i s'a rapitu singur'a armata de cámpu si pre terenu deschisu nu se mai póte luptá. Apararea sea se reduce la Metz, la Strassbourg si Paris. Dara nici Metz, nici Strassbourg, nici Paris nu mai suntu locaferi plini de sperantia. Bazaine care afara de aceea se afla in cea mai mare stremtóre va fi silitu, de óre ce nu mai e sperantia de ajutoriu, a armé lui Mac-Mahon. Póte ca se va incercá a mai face vre-o excursiune, pentru de a si salvá onórea militaria, inasa de o scapórenu mai póte fi vorb'a. O capitulare va fi consecinti'a deplorabila a evenimentelor precedentu, ea nu va fi insa ne onesta. Strassbourg, si déca se tiene numai póte avé influentia asupra cursului operatiunilor urmátore; mai remane asiá, dara Parisu.

Capital'a, suntemu siguri, nu se va dá de buna voia inamicului. Paris se va apará eroicescu Séu se va proclamá republic'a, séu va remanea in frunte unu provisoriu sub dictatura lui Trochu, francesii si voru probá iérasu eroismulu stramosiescu si fortia batranéscu pre siantiurile Parisului. Va fi unu esemplu inspiratoriu cándu armat'a acést'a de cetatieni se va luptá cu trolepe germane, bine inarmate, bine disciplinate. La unu resultatu final insa nu mai potu comptá — si voru cástigá respectulu lomei, intrarea prussiloru in Paris inse abia o mai potu oprí.

Ursi'a tragica, care se apropia de aceea ce francesii pána acum inca nu au perdutu, de renumele nepatatu alu armelor lor, acést'a ursita va desceptá o bucuria si o uimire apriga in adoratorii resultatului, cari inghonunche plini de sperantia la treptele tronului imperatescu fitoriu. Se voru bucurá de cunun'a de lauri care se impletecescu in giurulu capului caruntu a regelui prusescu.

Batali'a dela Rozonville.

Detailiurile ce gasimu in corespondintiele „Gazetei de Colonia“ asupra bataliei dela Rozonville: Gravelotte, 19 Augustu.

„Trupele nóstre plecara de aci pentru a atacá inaltimile ocupate de inamicu. Dela inceputu lupt'a fostu fórté aprinsa. Dinaintea fermei dela Saint-Hubert, situata ptieniu la vestu in susu de Gravelotte, dincolo d'o ripa, francesii asiediasera mai multe baterii de mitraileuse cari facura o perdere teribile printre ai nostri, indata ce esira din satulu Gravelotte.

„In acést'a parte primulu atacu s'a facutu, dupa cátu amu pututu distinge, cu a 28 si a 30-a brigada (60-lea, 33-lea, 67-lea, si 28-lea regimente); e 29-lea brigada ocupá arip'a drepta a colónei de atacu, care avea, pre langa acést'a trei baterii din a 8-a brigada si alu 7-lea regimentu de husari.

„Trupele nóstre dederu unu focu teribile, cándu traversara rip'a; ele suira inaltimea din doue párti ale sioselei de si erá tufisio, si luara positiune aci, cu tóte ca unu focu omoratoriu facea cele mai mari devastatiuni. Soldatii nostri nu zariau unu singuru inamicu, si cu tóte acestea din tóte pártile proiectilele ploau asupra a loru. De trei ori se incercara a luá cu asaltu ferm'a dela Saint-Hubert, de trei ori fura

respinsi. Alu 28-lea regimentu ataca din nou; elu a avutu asemenea a suferi si insinte si in latari foculu celu mai viu.

„Bateri'a care erá asiediatu in arip'a cea drepta a nóstra distruse ferm'a prin lovituri de ghiólele, si inainta apoi; déra ea a fostu mai cu totulu demontata, si, dupa o óra si jumetate, a fostu constrinsa a se retrage vis-a-vis de intariturele inamice, contra caroru nimic nu o aperá.

Alu 4-lea regimente de ulani a facutu mai multe incercári; déra a fostu totu d'aun'a primitu pre sioséu'a ascendinte prin unu focu inspaimentatoriu, si au trebuit a se retrage. Foculu de artileria durá pána sér'a!

„In centru combatea alu 8-lea corpu de armata; la drept'a, alu 7-lea si, credu, alu 2-lea; la stáng'a alu 9-lea si alu 12-lea, precum si gard'a.

„A fostu o munca gigantica de a luá aceste inaltimi, aceste intarituri, cáci foculu luá inaintea nóstra o desvoltare din ce in ce mai mare.

„Pre la 4 óre, lupt'a erá ingagiata impregiurulu fermei dela Leipzig, situata inaintea de Saint-Hubert in partea Metzului.

„Asupra aripei nóstre stánga, de la primulu momentu, lupt'a nu erá visibile de cátu din loculu in care me aflamu.

„Ai nostri inaintu ast' audiamu in departare artileria inamica. Mi au fostu imposibile asemenea de a sci ce se petrecea asupra aripei nóstre drepte; terenulu erá fórté nepotrivitu, si nu se putea vedea de departe.

„Se parea ca spre nópte inamiculu erá strinsu asiá de aprópe de arip'a nóstra stánga, in cátu se gasia amenintatu de a fi inchisu. Ast-feliu a facutu indata unu atacu vigurosus asupra satului Gravelotte.

„Obusurile ploau asupra acestui satu, care nu erá de cátu unu veritabilu spitalu si care erá plinu de medici si de ómeni cari duceau pre bolnavi. In acelasi tempu, patru cai de ulani fára calareti se precipitara cu buru'a pre pamentu prin midilocolu unicei strade a satului, jumetate barati de trasuri de ambulancia si resturnara totu ce intáneau inaintea lor.

„Plói'a de obuse, sgomotolu mitraileuselor, caili despre cari vorbescu, tóte acestea aruncara cea mai mare confusiune in satu. Totu parculu trasurilor se porni pre fuga, cáci, in obscuritate nimeni nu scia justu ceea ce se petrecuse. Cáti-va ómeni reusira a oprí acést'a fuga nebuna si fára ordine.

„Batai'a durá pána nóptea; inamiculu fú aruncatu in intariturile sélo.

„Regele aparú dupa prándiu inaintea trupelor cari lu primira prin strigate entusiaste.

„Perderile nóstre suntu considerabile. Inimiculu a avutu timpulu de a se fortificá pre inaltimi. Bateriile de mitraileuse, care se gasiau la prándiu la Saint-Hubert, parura a fi transportatu cátra séra mai multu la stáng'a, si mai tárdiu inca ele facura multu reu centrului nostru.

„Sa crede ca batai'a se va incepe diminétia déra afu ca va fi repausu astadi, dupa cráncen'a lupta de ieri, déca inamiculu insu-si nu ne va atacá.

Din comitatulu Hunedórei.

(Cursu preparandiálu de statu). Inaltulu ministeriu reg. ung. a aflatu de bine a instituí aici in comitatulu nostru unu cursu preparandiálu de 6 septemáni. Pentru cá publiculu cetitoriu sa aiba o idea despre acést'a institutiune me voiu adoperá a dá unele date despre dens'a.

Cursulu este condusu de invetiatiurulu si di-

rectorul institutului K o s Perencz, fostu parochu reformatu in Bucuresti si scie Ddiu prin ce discrimina rerum alungatu de sorte de acolo. Alu doilea conducatoru este dlu Petrii. Celu dintaiu ca magiaru de natiune propune unguresce celoru de natiune magiara iera celu din urma ca romana romanesce, celoru ce sunt romani.

Invetiatorii magiari din districtulu scolaru, in carele se cuprinde acestu comitatu dimpreuna cu comitatulu Zarandului, participa cu totii fara deosebire de confessiune. Asemenea participa toti invetiatorii de confessiunea gr. catolica, cei gr. orientali nu participa de catu vre-o doi trei din tracturile mai departate si mai multi din celu alu Orestiel. Greco-catolici de si pasivi incarnati (?) in cele politice au priimitu ordina, dupa cum se vede, in prejudiciulu atonomiei bisericei gr. or., dela Vicariulu din protopopii loru sa ia parte. Impregiurarea ca din tracturile protopresbiterali ale D e v e i si D o b r e i pre cum suntemu informati, a facutu, ca Prea on. D. Prot. Ioanu P a p i u, unu barbatu stimatu de toti omenii cu minte, fara deosebire de nationalitate si confessiune sa fia notatu de ajutoriu (!) contra ordinatiunii ministeriali carea regula cursulu sasu amintitu. Sa ni se permita a ne exprime aci credinti'a cea firma ce o pastramu noi Par. Prot. Papiu ca acest'a chiaru sa se fi intemplat nu lu va clatinu intru nimic'a in convingerile si datoritiile sele ca barbatu alu natiunii si bisericei nostre nationale.

Dara ce pote fi datu ansa, (nu intrebamu de cauza, caci acesta unde iesuitismulu este catu de putinu in jocu se pote scie indatu) la acesta insinuatune contra desu - mentionatulu Protopresbiteru Papiu. De siguru sfatulu, carele dupa cum ne amu informatu dela invetiatorii gr. or. la datu dlu Prot. dicendu: ca sifa nu este ca sa participe la cestiunatulu cursu, si punerea in anima ca la totu casulu sa nu neglige invetiatorii nostri conferintiele invetiatoriloru, prescise de Inspectoratulu supremu scolaru. E posibilu ca guri slabe si inimi slabe voru fi facutu apoi dintr'unu tientiariu unu armasarriu si asi'a e probabilu ca va fi ajunsu dlu Prot. pre list'a cea negra.

Dara sa revinu la obiectu. Cursulu cuprinde in propunerile sele metodulu, gramatic'a, dupa ce autori nu sciu, scie insa ca computulu se propune dupa manualulu Dlui prof. de teologia dela Institutulu nostru archidiecesanu teologicu - pedagogicu,

Ioanu P o p e s c u. Pre langa acestea invetiatorii se geprindu si cu gimnastic'a.

Acest'a e pre scurtu tabelulu cursulu preparandialu de 6 septemani.

Conferintiele invetiatoresci generali
din protopopiatulu II alu Brasiovlui, alu III Scaunelor si alu Hidvegului.

1. Conferintiele invetiatoresci din protopopiatulu II alu Brasiovlui, alu III Scaunelor si alu Hidvegului amesuratu decisiunii conferintiei generalei din a tr. s'au tinentu estempu in Feldior'a in 11 si 12 l. c. sub presidiulu rev. dd. protopopu tractualu I. Petricu.

2 Este o mare placere pentru celu ce simtiesce bucuria, candu are ocaziune a privi chiaru la punerea umerului intru a ajutu promovarea catre fericire a poporului nostru; cu atatu mai mare pote fi o stare placere vedindu cum insu-si cultivatoriulu si educatoriulu tinerimei poporului nostru se sbate a-si latu, a si amplifica cunoscintiele sele pedagogice nu numai singuraticu prin esperiintie proprie, ci si comunicandu pre ale sele altor'a si pentru cele impartasite imbogalindu-se cu nesce esperiintie atatu in respectulu didacticu, catu si metodicu, primite dela colegii sei, la cari elu singuru pote ca forte cu anevoia ori nici de cum nu aru fi pututu ajunge vre-odata. Ore sa se fi mai aflandu la scolele nostre confesionali si niscari-va inv. atatu de nepasatori, enri sa pota uri cultur'a pana intru atata, in catu chiaru conferintieloru inv. sa le arate dosulu fara mustrare de cugetu? — Dintre 39 de invetiatorii ai acestoru protopopiate abia lipsia trei insi, dara si acesti'a pote ca fiindu atasiati pentru esercitii feriali la comande militare mai din departare; cei de sub comand'a militarésca a honvediloru din Brasiovu fura lasati de catre autoritate militare respective, la provocarea din partea rev. dd. prot. I. Petricu, de au luat parte la aceste conf. inv. in numeru de vre siete insi — este bine in tempu de ferii a se eserce si invetiatorii in arte militare atatu de salutaria ori carui poporu din diu'a de adi, numai deca comand'a militarésca aru si privi in barbatulu inteliginte pre inteligintele.

3. La aceste conferintie au luat parte si dd. profesoru Ioanu Popescu prof. din Sabiu, Stefanu Iosifu prof. din Brasiovu, Georg Streidfert prof. din

Feldior'a, Lorentz Scharcanier notariu din Feldior'a Dr scoleloru normale Georgiu Belisimus din Brasiovu, inv. Simionu Murtz din Ohaba, prof. cursulu preparandialu Lazarici, si vre-o cati-va invetiatorii unguri dela cursulu preparandialu din Hidvegu precum si alii multi sateni, sub inspectoru la senatulu scolaru Ilie Gog'a din Hidvegu, rectoru scolei luterane Iekel din Feldior'a.

Inv. Soltanu Miclos din Hogizu.

» Megyo Deres din Dapca.
» Tanok Szamuel din Zizinu.
» Bibo Laszlo.
» Cargö Zsigmond.

Conferintia I, tinenta in 11 l. c. inainte de amedi dela 9 — 12 ore.

Dupa servitiulu D-diescu cu chiamarea Duh. Sfantu, rev. dd. protopopu tractualu, I. Petricu deschide conferintiele prin o cuventare in cuvinte parintesci si dutei, cam de cuprinsulu urmatoriu:

Mai intaiu salutandu conferintia, ca pre a nou'a, de candu se datia adeca acestea prin intielpt'a ingrigire a Esc. Sele P. Arch. si Metr. Andreiu Barone de Siagon'a spre ridicarea invetiamentulu in scolelele nostre populari la unu aventu mai felicitariu, pentru a petrunde mai cu temeu si a sa improprietari in mai mare estensiune intre poporulu nostru.

Influint'a acestoru conferintie s'au si documentatu prin rezultatele, ce le dau de atunci incoco scolele nostre confesionali. Prin aceste conferintie s'a incheiatu o legatura de colegialitate intre invetiatorii, de se cunosc cu nu sunt nisce lucratori isolati, parasi ci formedia o corporatiune unite prin interese identice si prin sublima aspiratiune de a lucra impreuna la marea opere a culturii poporului nostru. Acestu simtiu are sa se consolideze si mai multu spre a intari pre singuratici invetiatorii intru a implini cu sporu, frumos'a si greu'a missiune ce o au luat asupra-si. Coninv. dau unu impulsu forte puternicu pentru inaintarea invetiatoriloru in cultura, carea sa cere sa o aiba, ca sa pota corespunde chiamarei loru cu demnitata. Adunandu-se omenii de ori ce specialitate si comunicandu-si reciproc cunoscintiele si esperiintiele dobandite, esercendu-si cariera loru, prin acest'a se luminedia multu mai bine si mai multu, ca numai prin oetirea din carti. Aceste conferintie suntu inca in stare a lumina pre inv. si preoti si

FOISIORA.

(urmare.)

Si cu tote acestea dice Socratu:

Deca Dumnedieu ne-a ascunsu natura sea, n'a permis inteligintei nostre a cunoce chipulu fintiei sale, elu a manifestatu existinta, intiepciunea, puternicia si bunatatea sea, prin tote operele si prin tote lucrurile manloru sale.

PARTEA. III.

Pentru tote dara poporele vechi si noue care credu in revelatiune, sant'a revelatiune despre care Montesquieu dice, ca este celu mai mare daru, ce Dumnedieu a facutu omeniloru, pentru noi mai cu sema cei ce ne-amu invrednicitu a vedea realisandu-se in tota revelatiunea primitiva a vechiulu testamentu, precum si pre cea a noului testamentu, revelatiune pre care Platonu, o numesce cea mai mare facere de bine, ce a facutu Dumnedieu omului, caci lu-a facutu sa cunoasca pre Creatoriulu, pre Dumnedieulu seu.

Pentru noi dicemu:

Ide'a unui Dumnedieu, si credinti'a intr'ensulu este forte lesne de intielesu, n'avemu de catu sa deschidemu cartea cartiloru, bibli'a, si vomu vedea ca Dumnedieu au facutu ceriulu si pamentulu si ca luandu tierina din acestu pamentu, a facutu pre omu, si a suflatu in fat'a lui suflare de viatia.

Ca creandu pre omu dupa chipulu si asemenarea lui i-a relevatu, ca elu este creatoriulu lumii si in particulariu Creatoriulu omului, si la invetiatu chipulu cum voiesce a fi adorat, consacrandu a sietepea di in cultulu seu.

Iera catu pentru cei ce s'au departatu, abiatu de la Sani'a revelatiune (si acesti'a suntu forte putini, nesce indidulitati numai) noi ca sa aducemu la ide'a lui Dumnedieu, nu vomu consulta cartile docte a le filosofioru, nu le vomu espune argumentele transcendente ale unei filosofie superbe

dara obscure, asupra absolutulu, asupra fintiei si nefintiei asupra finitulu si infinitulu, asupra necesariulu si inconditionalulu si celelalte; vomu consulta numai o singura carte, cartea cea mai mare a naturei, cartea aceea ce Rochefaucod ne spune ca din tote cartile vorbesce mai chiaru despre existenti'a lui Dumnedieu, natura imensa si incomensurabila, cartea care exista dela inceputulu secoliloru deschisa tuturoru privitoru, accesibila tuturoru inteligintiloru, si in care probele existentiiei lui Dumnedieu suntu scrise cu caractere ce este imposibila de a nu recunosce.

Rationamentele metafisice nu potu fi intielese de toti, simpla numai privirea frumusetieloru naturei si a armoniei loru ofera o complecta demonstratiune a existentiiei autorulu ei.

Banele ipotese ale filosofiloru ne dice Samile Flamansionu, seu mai bine adeca acele aberatiuni ale spiritulu, pre care ei le degisaja cate odata sub numele de sciintia sunt respinsa, lepadate de adeverata sciintia.

Naturalistii nu potu de locu crede intrinsele.

N'are decatu sa patrunda ori cine, sa intre intr'un'a din retragerile, cuiburile unde se ascunde cea mai slaba insecta, ca sa auda forte distinctu vocea provedintiei, dictandu filioru sei regulele conduitei loru jurnaliere.

In tota epoc'a vietiei adange elu, man'a creatoriulu inteliginte si provadiatoriulu apare la ochii celoru ce vedu dreptu, si candu indoiela aru veni sa tulbure sufletulu nostru, nimicu altu n'amu putea ce mai bine, de catu a studia cu atentune natar'a, caci pentru omenii ce au in sine sentiementulu frumosulu si alu adeverulu, spectacolulu splendidu alu creatiunii va respandi indatu norii indoielii si va reduce lumin'a adeverulu.

Candu audu pre filosofii sistematici ne dice Iamin, resonandu asupra aranjamentulu partiloru ce componu universulu, mi se pare ca audu pre selbaticii din Canada disculandu asupra orologiului. Resorurile cari punu in miscare masin'a cea

imensa a lumii, suntu totu atatu de ascunse acoloru filosofii speculatori, catu potu fi cunoscute resorurile unui orologiu, acoloru selbatici ce nici odata n'au mai vedutu orologiu.

Unoru asemenea individualitati vomu dice dara impreuna cu densulu.

Filosofi, taceti cu totii, eu pre voi nu ve voiu intreb'a de locu, natura prin tacerea sea mai elocinta, de catu tote academiile vostre, cu resonamentile loru, mi va responde in locu-ve. Cer-urii, vorbiti voi, mari corpuri admirabile, ce ve rostogoliti asupra capetelor nostre, paseri cari sburati in aeri, pesci cari inotati in mare, dobitoce care umblati seu ve triti pre pamentu, arbori, plante, care vegetati, sesone, cari urmati unulu dupa altulu cu atata regularitate; di si nopte cari un'a dupa alt'a dati placutulu seu tristulu spectacolu alu luminei seu alu intunerecului, respondeti voi!

Ve audu pre toti strigandu intr'unu admirabilu concertu:

Muritori! este unu Dumnedieu, acel'a ce ne a creatu.

„Totius mundi una vox, Deus est.“
Universulu intregu striga cu unu glasu, este unu Dumnedieu!

Ide'a despre Dumnedieu, adeca ide'a unei fintie, care exista in sine si prin sine, ne dice Bartelemei Saint Hilaire, o fuinta eterna si infinita este esentiala, neaperala inteligentiei omului, elu nu o pote tagadu, fara a se tagadu pre sine insu-si.

Ide'a de unu Dumnedieu este cheia edificiiulu socialu, dice Ferrier.

Nimeai ca invetiaturu scrutatoriu alu lumii fisice. Wersted n'a esprimatu mai judetiosamente raporturile lui Dumnedieu cu natura.

Elu a disu:
Lumea este guvernata de o ratiune eterna, care ne manifesta efectele sele prin legile inamovibile ale naturei.

Suntu mii de ani de candu santi'a nostra scrip-

întru a înțelegi, cât de multu au să pretindecă școlile confesionale, și să lucreze împreună cu bețării poporului nostru, a le ridică la înălțimea timpului de azi. Înfruntându Esc. Șea P. Metrop. conferințele inv., prin această ne au dat un mijloc puternic, de a se aperi și susține școlile noastre confesionale la înălțimea misiunii lor.

Provoca apoi pre inv. a face, ca conferințele acestea, că și până acum, să aibe totu acele rezultate binecunventate, care să ascăpta dela ele! Mai încolo arata, ca azi se cere mai multa cultura dela poporul nostru și asiă dela invetiatorii nostrii, că până acum, nu numai din respectu cătra binefacerile ei cele salutare, ci apoi și pentru ca traimu cu de cei ce înaintă și un multu după această și cu de cei ce sunt bine înaintati. — Toti înaintă în cultura noi înca să nu stămu pre locu ci să ne silim din respectu a înaintă în cultura și educațiune. Dura cultura cere prin lege și în regim, că școlile să fie bine organizate, și școlă pôte deveni și astfelu numai, dacă i va fi invetiatorinlu calificatu.

Invetiatorinlu este sufletulu școlii. Cum este inv. asiă va fi și școlă. Inv. hunu face școlă buna. Astfelu suntu parerile pedagogilor și altor barbati de școlă despre invetiatori.

Provoca apoi pre inv. presentu să puna la inima aceste adevăruri și să urmedie lor spre binele lor și alu poporului nostru, spre a seceră multamita din parte tuturor'a, și resplat'a dela celu prea dreptu, că nisce adevărati luminatori ai poporului! Cu care dechiara conferințele de deschise.

Rev. dd. protopopu provoca apoi pre inv. presă-si alēga unu conducatoriu și unu notariu, ad hoc. Se alege de conducatoriu dlu inv. din Breticu Constantinu D a m i a n u și notariu dlu inv. din Feldiōr'a Iosifu M o r a r i u.

5. Conducatorinlu incepe debaterile asupra temelor conferentiale.

„Invetiamentulu religiunei în școlă populara.“ La debateru au luat parte cu interesu invetiatorii presentu, și s'au distinsu cei din tractulu alu Il Brașiovului și din tractulu Trei Scaunelor.

La punctulu :

a) Care este însemnătatea invetiamentulu religiunei în școlă populara?

Conferința recunoște ca : religiunea întaresce

pre omu în credința în Ddieu, prin poterea dragostei și îndreptăzării voinții întru — a-si implini datorințele se cătra D-dieu și cătra deapropiele că cătra sine însuși; fiindu dară ca religiunea prin principiile se singura pôte înduplecă voința omului întru a face binele, pentru ca este bine : urmădica ca studiulu religiunei coversiesce cu materialulu se și înfruntă seă ori ce altu obiectu de invetiamentu în școlă populara. Numai împartesindu-se omulu din copilaria seă de o adevărata educațiune morala, religiōsa, pôte deveni folositoriu siesi, familiei se, nemulu se, bisericei și statului.

b) Ce locu se cuvine invetiamentulu religiunei între celelalte obiecte de invetiamentu ale școlii popularie ?

Invetiamentulu religiunei se cuvine loculu celu mai dintăiu între obiecte ; în planulu de prelegeri să se puna ȳrele pentru religiunea înainte de amădi cându este sufletulu invetiatorinlu și alu eleviloru mai seinu.

(Vn urmă)

I h a n e s t i în Augustu 1870.

Onorate Dle Red. ! Cu o vînă satisfacere și multamire vînu a ve scrie aceste sire, sperandu ca ele voru potea servi de unu motoriu amănu, de unu micu esemplu instructiveru chiaru și pentru altii în asta privința, după dicatorulu latinu : verba movent, exempla trahunt. Nece o data n'amu avutu mai mare lipsa de esemple că acumu. Să ne propărămu din tȳte partile a aduce sacrificiele potente se pre altariulu mumei noastre comune a națiunei romăne, că apoi cu fortie unite să potemu pasi și noi pre bin'a universului, la loculu ce ni compete în concertulu celoru alalte popȳre. Măna în măna și umeru la umeru să ne grupămu la olaltă, să bravămu tȳte pedecelle, ce ni s'aru opune, și cu speranța în atotpotericulu, să mergem nainte cu fruntea deschisă și cu coragiă în inima, atunci tȳte le vomu superă. Chi s'ajuta Iddio s'ajuta, adica ajitate și-ti va ajută și Ddieu. Numai cu poteri unite și resignatiōne vomu pȳte ajunge, ceea ce dorim. Conducatori ai națiunei ! nu încetați cu consiliile vȳstre ; avutilor ! nu cruciați denariulu vȳstru, distributive comesile, că să fii binecunventati de sucesorii vȳstri iera tu tinerime ! fa-te demă de străbunii lei. . .

Paptele bune să le pȳstămu totu de un'a înainte ochiloru nostrii, că privindu spre ele, că în-

tr'unu spectorulu, să nu se reflecte șefulu neactivității indiferentismulu seă malitiei noastre. —

Eră adica diu'a de s. Maria. Unu numeru însemnatu de preoti și poporu din satele din împrejură, în frunte cu domnulu protopopu tractulu Iosifu B r a n c o v e a n u acurse, că să assiste la solemnitatea sântirei turnulu pomposu și a clopotulu bisericei noastre greco-orientale ce avē sa urmădie în această di în coman'a Hodacu din tractulu Idicelului. Pre la ȳrele 8 dimineti se incepă s. liturgia, la care pontifică d. protopopu, carele de și cuprinsu de morbu, totusi n'a lipsitu dela această festivitate, dovedindu și de asta-data amorea seă părintesca, cătra fii seī cei spirituali, dandu probē invederate cătu de multu dorese progresarea și desvoltarea turmei siesi incredintiate.

Dupa severștea s. liturgie, se facura naintea bisericei rogaciunile covenite pentru sântirea turnulu și a clopotulu. Teologulu abs. Chirilu F u l e a i t i n u o cuventare amesurata acestei solemnități, desfasiurendu pre largu, că acest'a e tesaurulu pre core suri nu-lu fara viermii nu lu rodu ier' rugin'a nu lu strica. În urm'a acesti'a, o bucuriă generale se pȳte ceti pre faciele tuturor'a.

Apoi d. protopopu și esprima bucuri'a și multamirea seă vedindu zelulu celu mare a credinciosiloru seī, lauda diligința și ostenele lor la asta întreprindere atātu de salutară, frumȳsă și plăcută lui Dumnedieu, îi îndemna a pasi și mai departe pre calea susceptă cu incredere în Ddieu, cu ajutorulu cărui voru termină cu succesu opulu inceputu. Săuturile întiepte ale venerabilulu părinte, nu remasera fără rezultat, echulu loru fara 250 fl. a. a. ce se adunara numai decātu dela cei presentu după terminarea festivității.

Intr'adeveru ! cine să nu-si deș obolulu seă pentru sanctuariulu deviu, sanctuariulu naționalu, carele prin martirii, cari au înduratu maltratări și batăi până la sânge, espusi prin piație publice, nu spre aprobriulu loru, ci a celoru, ce-i marturis'au, a conservatu și conservădica cele mai sacre tesauru ale unei națiuni cercate de repetite ori de vitregitățile timpiloru, — carele ne-a pestratu religiunea, limb'a și naționalitatea, elemente fără cari viața, trecutul unui poporu suntu numai intunecimi chimice, cari impedece și intuneca ori ce radia de lumina, de progresu. Biserica, acestu asilu alu poporulu nostru a fostu unicu locu de consolare pentru străbunii nostri, unde poteau con-

tura prin gur'a proroculu imperatu ne striga necontentitu :

Ceririle ne spunu mărirea lui Dumnedieu, și facerea mănilor lui o veste tari'a.

PARTEA IV.

Uitându-me în josu, dice sântulu Augustinu, amu veditu marea și adăncimele ei, abisulu întregu și tȳte cele cuprinse într'ensulu, și l'amu întrebatu : tu esti Dumnedieu ? Si elu mi-au respunsu nu.

Uitându-me alaturi amu veditu pământulu și cu tȳte căte vietuescu în sinulu seă, și l'amu întrebatu : tu esti Dumnedieu ? și elu mi-au respunsu nu (nu).

Uitându-me în atmosfera, și vedindu tȳte căte vietuescu în aeru, am întrebatu : o tu esti Dumnedieu ? și ea 'mi-a respunsu aseminea, — nu, caută mai susu.

Radicându-mi privirile mai susu, și vadiendu sȳrele, lun'a, multimea luciferilor și miliardele de stele, le-amu întrebatu : voi sunteți Dumnedieu ? și 'mi-a respunsu — nu, nici noi ne suntem Dumnedieu, pre care tu'lu cauti.

Apoi întrebându pre toti să 'mi dea o sciința despre Dumnedieu, toti și tȳte împreună într'o armonia perfectă 'mi-a respunsu, și au cuventatu :

Acel'a ce numai cu gândirea seă, cu simpl'a seă voința ne-a creatu, și ne-a prescrișu ordinea și armonia nepreschimbata și neprescriptibila, în care ne rostogolim și petrecem : acel'a este adevăratulu Dumnedieu.

În fati'a spectacolulu vietiei terestre, ne dice Samille Flamarionu, în mijloculu naturēi strălucitȳre, sub lumin'a sȳrelui, pre tiermurile mărilor infuriate, seă ale limpediloru și linistiloru fantăni, pintre paisagele tȳmnei, seă pintre dăbrăvele lui Aprilie și pre tempulu noptiloru, stelate noi amu cautatu pre Dumnedieu.

Natur'a talmocita prin sciința ni l'a arlatu într'unu caracteru particularu.

Elu este colu, visibilu în forti'a intimă a ori

cărui lucru, noi am consideratu în natura raporturile armonice, cari constituē frumșeti'a reală a lumēi, și în estetic'a lucruriloru amu gasitu gloriȳsă manifestatiōne a gândirei supreme.

Nici o poezia omăna nu ni s'a parutu comparabila cu veritatea naturală, și chiaru în lucrurile cele mai modeste ale naturēi, verbulu eternu, cuventulu (o logos) ne-a vorbitu cu mai multa elocința ; de cătu omulu în cântărire se se mai pompoșe.

Dumnedieu se manifesta visibilu ce lui ce să întreba pre sine și precum și celui ce arunca o simplă bagare de seă seă ȳre cari priviri asupra universulu.

Opiniunile mele, dice Goethe, acele pre care le-amu scrisu seă manifestatu în totud-un'a ieta în ce se resuma :

Dumnedieu este ne'ntielesu și ne petrunsu, și omulu n'are, nu pȳte avea despre Dumnedieu de cătu o idea aprosimativă, vagă.

Inse cu tȳte acestea natur'a întregă, și noi ȳmenii suntemu într'atāt'a petrunsi de divinitate, încātu ea ne sustiene, într'ins'a traimu, suntemu, într'ins'a suferim și într'ins'a ne bucurămu după legile eterne, în fati'a cărȳră jucămu o rolă de odata activă și pasivă.

Ce scim noi ȳre despre Dumnedieu, și indefinitu ce însemnăză străpt'a închipuire ce ne-amu faculu despre ființa suprema.

Și chiaru cându amu desemnă pre Dumnedieu că Turcii prin o sutime de nume, iera-si amu remanē infinitamente mai josu de cătu adevărulu.

Atātu de multu atributiōnile lui suntu numeroșe.

August'a ființa pre care noi o numim divinitate, după chipulu cu care se manifesta nu nu în omu, dară înca și în sinulu unei naturi inelugate, precum și în marele evenimente ale lumēi, ide'a ce ne facem despre dens'a după calitătile ȳmenesci, este fȳrte imperfectă și nedestoinică.

Fenelonu ne dice : nu potu se deschidu ochii fără să admiru art'a care strălucese în tȳta natur'a.

Cea mai mică clișă de ochi este destulă, că să diarim mână, care face totu mână lui Dumnedieu.

ȳmenii cei mai putini deprinsi cu rationamente, și cei mai multi dati la prejudecāti simțibile, potu cu o singură cantatură descoperi pre acel'a, care se zugrăvesce pre sine în tȳte operile sele.

Întiepciunea și puterea, ce elu a însemnatu în tȳte în căte a facutu, face pre cei ce nu-lu potu contempla, să-lu vadă că printr'o oglindă.

Această este o filosofie simțibilă și populară, de care ori ce omu fara pasiune, și fara prejudetiu este capabilu.

Impresinile pre care ceriula, împodobitu de planete și de stele, face asupra fia-cărui'a omu, acărui'a spiritu este dreptu și inim'a curată, este netagadnita, încātu nu ne putemu oprī de a strigă împreună cu proroculu ce dice :

Această este cetatea marelui imperatu, cetatea Domnulu puteriloru, Dumnedieulu nostru, — a trebuitu o mână industriȳsă și puternică să pue în lucrare o ordine atātu de miraculoșe, în cătu nu ne putemu oprī, dice Baruch, d'a strigă împreună cu sânt'a scriptura :

Ca fia-care stea se grabesce să mērga acolo unde Dumnedieu o trimite, și cându elu vorbesce, stelele tremurându răspund : ad sumus, eata-ne de fatia.

Astrele anuncia nemargini'a lui putere, dice Wolf; oceanulu îi publica mensitatea, podȳb'a câmpulu desemnă frumșeti'a lui, și fecunditatea pământulu lauda providența lui. Esistenti'a chiaru aceloru rei, dovedese în favorulu îndelungei rabdări și misericordiei lui.

(Vn urmă.)

veni, pentru că în taină sa trimite rogațiuni pe câtra atotpotintele că sa se îndure și se le melioreze s'orțea de multe forțe detestabile. — Acesta dară, că palladiu natiunei noastre trebuie avuta totu de un'a în vedere.

Cam pre la o ora după amedi se tienu și un prandiu la care se ridi ara mai multe toast, întâiulu de câtra d. protopopu în onōrea Escelentiei Sale prea bunului nostru Archiepiscopu și Metropolitu A n d r e i u baron de S i a g u n 'a, carele cu atâta prudintia și intieleptiune, prin midiloculu valorilor furtunose, scie conduce nai'a natiunei la limanulu dorirei; alu doilea pentru bravulu și zelosulu nostru parinte domnu protop. I. B r a n c o - v e a n u, pentru natiunea româna și altele.

Nu pota trece cu vederea concordia exemplaria se domnesce între ambii parochi locali gr. or. Arone L u p u și gr. cat. Leone L u p u, cari se ajută reciproc la tôte afacerile lor bisericesci (? R.) ceea-ce contribuie mai multu la dusvoltarea și moralisarea poporenloru. —

Că corōna la acēst'a festivitate se faci o alta fapta morale.

Parochiulu L. Lupu descopere d. prot. ca în comuna s'aru află unu copilu Flōrea A l b u orfanu de mama și iu stare de totu misera, carele arēta talente frumōse, diligintia și zelu de studiu, din care cauza f'ara nece unu ajutoriu par. e n t e s c u a frecuentat doi ani la scōlele din S.-Regenu unde și estu unu a esitu primulu în a l l. norma la sasi. Parintele protopopu se adresēza s'lu recomenda, parochiloru comunei cari se și promisera a lu ajut'ă din lad'a și poporenloru comunei pre cātu voru potē pre-cum și prin colecte. Alegenduse pres. par. protopopu, cassariu parochiulu Leone Lupu, și notariu ad hoc teol. Chirila Fulea, se și face o colecta de 12 fl. dela urmatorii: dmn. protopopu Iosifu B r a n c o v e a n u 1 fl., Ales. Butnariu par. in Gurghiu, 1 fl., Dimitriu C o r n e a par. gr. or. in Ibanesci 1 fl. Ioane C o r n e a capelanu in Urissiuulu de susu 1 fl., Leone L u p u par. gr. cat. in Hodacu 1 fl., Nicolau P e t r u teol. abs. in Gurghiu 1 fl., Chirila F u l e a teol. abs. 1 fl. Ioane S u c c e a v 'a docente 1 fl., Ioane P e t r u teol. 1 fl., Gavriela C i o b 'a teol. 1 fl., c e n e v a 1 fl., Vasiliu M e r 'a stud. 1 fl., cari prin acēst'a primēscă multiamita publica pentru marimosi'a aretata facia cu acelu copilu de buna sperantia.

Petrescu.
teologu.

Varietati.

* Ioanu O l t e a n u, fostu secretariu alu diecesei gr. cat. din Lugosiu e denumitu Episcopu.

Concursu.

La scōl'a confessională gr-or. din comun'a Vale au devenitu statiunea de invetiatoriu pentru clas'a II vacanta cu lēfa de 200 fl. v. a. și pentru clas'a I cu 120 fl. v. a. pre lângă cuartiru de locuintia, și pentru fia-care clasa 2 orgi de lemne, pentru cari se escrie acestu concursu, că doritorii de a imbratisi vre-un'a din anumitele statii sa-si ascerna cererile sele comitetulu parochialu gr-or. in com. V a l e pâna la Inaltirea S. Cruci, (14 Sept. a. c.) proviedute cu urmatoriele documinte:

- testimoniu de betezu și moralitate și
- testimoniu ca au absolvatu cursulu pedagogicu sēu teologicu in Institut. nostru archidiecesanu.
- testimoniu ca s'au esaminatu de comisiunea alēsa de consistoriulu scolasticu, și cumca e deprinsu in tipicu și cântarile bisericesci.

V a l e 27 Augustu 1870.

(62—1) Comitetul parochialu gr. or.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii din comun'a Vurperu — comitatulu Albei de josu, protopr. Sabesiuului se escrie concursu pâna la 14 Oct. 1870 st. vechiu.

Emolumentele sunt:

- dela 240 familii cāte un'a ferdela cucuruzu sfermitu
- venitele stolare obicinute, și

c) cuartiru liberu in cas'a parochiale impreuna cu gradinit'a de legumi.

Doritorii de a ocupa acēst'a parochia sunt aviasati a-si trimite concursule și documintele despre deplin'a cualificatiune amesuratu prescrieloru statutulu organicu §§. 13. și 121. scaunulu protopr. gr. or. in Sabesiu — cu alu cārui'a consimtiementu se publica concursulu, — pâna la terminulu de susu.

V u r p e r u 26 Aug. 1870.

Comitetulu parochiale.

(62—1)

Concursu

La scōl'a populară româna gr. or. din comun'a Penesiu protopresbiteratulu Zlatnei de josu, este de ocupatu statiunea invetiatoresca, care-i impreunata cu unu salariu anuale de 100 fl. v. a. cuartiru, și lemnele debuinciose pentru incalditu.

Doritorii de a concurge la statiunea invetiatoresca susu amintita, voru avea a-si trimite concursule lor instruate după prescriesele „Statutulu organicu” subscrisei eforie prin rev. d. protopopu Ioanu Gallu celu multu pâna in 20 Septembrie a. c. st. v.

F e n e s i u in 16 Augustu 1870 v.

61—1

Eforia scolara

Concursu.

Devenindu vacante posturile de invetiatori, la urmatoriele scōle parochiale din protopresbiteratulu Dobrei:

- Lapsiu superioru cu salariu anuale de 210 fl. v. a.
- Tissa cu 110 fl. v. a. 84 m. bucate.
- Parcu Seliste cu 100 fl. v. a. 50 m. bucate

cuartiru naturalu și lemne de incalditu la tôte sa deschide prin acēst'a concursu pâna la 14 Septembrie st. v. a. c.

Concursule proviedute cu atestatu de botezu ca suntu români de relegea gr-or., atestatu de moralitate, și de absolvirea studiiloru pedagogice suntu a se adresă comiteteloru parochiale respective pre calea subscrisulu inspectōratu districtualu scolariu pâna la terminulu indicatu.

D e v a 28 Augustu 1870.

Inspectoratu districtualu alu scōleloru gr-or din protopresbiteratulu Dobrei.

(63—1)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scōl'a populară gr. or. din comun'a Aciliu se deschide prin acēst'a concursu.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 120 fl. v. a. cuartiru și lemnele trebuinciose.

Doritorii de a ocupa acēst'a statiune, au sa-si ascerna petitiunile sale insotite de documintele necesari celu meltu pâna in 30 Septembrie, comitetulu parochiale din locu.

A c i l i u in 25 Augustu 1870.

Comitetulu parochialu alu bisericeii gr. or. din comun'a Aciliu, protopresbiteratulu Mercurea.

(59—2)

Nr. Asoc. 245—1870:

Concursu.

Amesuratu conclusulu adunarei generale a Asociatiunei trne. tienu la Naseudu in 8—10 Augustu c. n. a. c. p. XIV. cum și decisiunei comitetulu aduse in siedint'a de astadi, se publica prin acēst'a concursu la dōue premie de cāte 25 fl. v. a. destinate pentru aceli'a, cari voru dovedi, ca au presitu celu putienu 200 altoi prinsi. Terminulu concursulu sa defige pre 1-a Oct. c. n. 1870.

Concurentii respectivii au de asi trimite la subscrisulu comitetu pâna la terminulu mai susu insemnatu, concursule lor proviedute cu documintele recerute și anume: cu adeverint'a din partea parochiulu locale și a protopopulu respectivu despre presirea cu succesu a acelor altoi. Si dēca protopopulu respectivu din intemplare, n'aru fi membru alu Asociatiunei, atnci se arēte adeverint'a, afara din partea parochiulu locale și dela protopo-

pulu celu de mai aprōpe, carele este membru alu asociatiunei.

S a b i i u in 31 Augustu c. n. 1870.

Comitetulu asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna și cultur'a poporulu românu. (58—3)

Nr. 245. 1870.

Concursu.

Amesuratu conclusulu adunarei generale a Asociatiunei trans. pentru literatur'a și cultur'a poporulu românu; tienu in 8-10 Augustu c. n. a. c. la Naseudu p. XIV. cum și decisiunei Comit. Asoc. trne aduse in siedint'a de astadi, se publica prin acēst'a concursu la urmatoriele stipendiu și ajutōrie.

- la unu stipendiu de 300 fl. v. a. pentru unu tehnicu, usuatu pâna acum'a de Nicolae Galu, carele pâna acum'a n'a satisfacutu condițiunei de a se legitima la comitetu despre progresulu in studie pre anulu scol. 1869/70.

- la dōue stipendii de cāte 50 fl. pentru doi gimnasisti.

- la unu stipendiu de 50 fl. v. a. destinatu pentru unu studente la scōla reale.

- la dōue ajutōrie de cāte 50 fl. v. a. pentru doi sodali, cari au ajunsu a se face maestri și in urm'a

- la patru ajutōrie de cāte 25 fl. v. a. pentru invetiaccioi de meseria, cari au ajunsu a se face sodali.

Terminulu concursulu pentru stipendiulu de sub posit. 1. se defige pre 20 Septembrie c. n. a. c. ier' pentru stipendiele și ajutōriele de sub posit. 2. 3. 4. și 5 se defige pre 1-a Octobru c. n. a. c.

Concurentii la stipendiele de sub posit. 12. și 3. au de a asterne la subscrisulu comitetu pâna la terminulu mai susu indigitali:

a) testimoniu de botezu,

b) testimoniu scolasticu de pre an. scol. 1869 și 70.

c) testimoniu de paupertate.

Dela concurentii la ajutōriele de sub pos. 4, pre langa atestatul de botezu se cere sa se legitimeze cu atestatu demnu de credintia despre invetiarea respectivei meserie asia, că s'o pōta purtă de sene, precum și despre concessiunea la aceea.

Ier' dela concurentii la ajutōriele de sub pos. 5. pre langa atestatu de botezu se cēre adeverint'a dela maestru respectivu despre desteritatea in meseria, cu care s'au ocupatu și despre harnicia de a se face sodalu.

Totu odata se aduce la cunoscint'a celoralți stipendiatii ai Asociatiunei trne. și anume: Ionu Marcusiu, Petru Em. Prodanu, Stefanu Chirila și Nicolae Fogarasiu, cari au documentatu deja progresulu in studie, pre anulu scol. trecut, după care au meritatu a fi sustienuti in usuarea stipendiiloru și pre anulu scolasticu 1870/71. că la tempulu seu, sa documentēza la Comitetu inmatricularea lor la respectivele institute, căci din contr'a stipendiele lor se voru considera de vacante. *)

Sabiiu in 31 Augustu 1870. c. n.

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a și cultur'a poporulu românu. (59—2).

Nr. 98. 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scōl'a româna gr-orientale din Luncoiu de josu cu Scōf'a se deschide prin acēst'a concursu pâna la 14 Septembrie a. c.

Salariulu impreunatu cu acestu postu e in bani gat'a 200 fl. v. a. cuartiru și lemne de focu.

Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatorescu sa documenteze studiile percurse, ca suntu români de religiunea gr-orientale, teologi sēu pedagogi absoluti din institutulu archidiecesanu pedagogico-teologicu din Sabliu, și ca pân' acum au avutu purtare morale bona și nepatata.

Concursule instruite cu documintele necesarii suntu de a se adresă pâna la terminulu indicatu inspectoratulu scolariu districtuale.

B r a d u 14 Augustu 1870.

Inspectoratulu districtuale alu scōleloru romane gr. orientale din Protopresbiteratulu Zarandului.

(60—3)

*) Celelalte diuare romane inca suntu rogate a reproduce acestu concursu.